

Pieni ele ry:n vaalikeräyksen toteuttaminen presidentinvaalin yhteydessä

Kvaaliik 18.12.2023 § 50
271/00.00.00/2023

Valmistelija

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Merja Koivisto

Keskusvaalilautakunta on vastaanottanut 8.11.2023 päivätyn tiedotteen koskien vammais- ja kansanterveysjärjestöjen yhteistä pieni ele – vaalikeräystä, joka järjestetään perinteisesti presidentinvaalin yhteydessä.

Poliisihallituksen myöntämä keräyslupa (RA/2020/814) on voimassa toistaiseksi. Lupa kattaa kaikki maamme kunnat Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Pieni ele –vaalikeräyksessä on mukana 15 järjestöä. Niiden paikallisyhdistykset järjestävät lipaskeräyksen äänestyspaikoilla ympäri Suomen vapaaehtoisvoimin. Monet kerääjistä ovat itse vammaisia tai pitkäaikaissairaita.

Keräyksen avulla tuetaan näiden järjestöjen vammais- ja pitkäaikaissairausryhmiä; Allergia-, Iho- ja Astmaliitto, Epilepsialiitto, Hengitysliitto, Invalidiliitto, Kehitysvammaisten Tukiliitto, Kuuloliitto, Kuurojen Liitto, Mielenterveyden keskusliitto, Munuais- ja maksaliitto, Neuroliitto, Näkövammaisten liitto, Psoriasisliitto, Suomen Diabetesliitto, Suomen Reumaliitto ja Suomen Sydänliitto.

Keräysvaroilla järjestetään vammaisille ja pitkäaikaissairaille mm. neuvontaa, vertaistukiryhmiä ja virkistystoimintaa. Puolet kunnan keräystuotosta jaetaan niiden paikallisyhdistysten kesken, jotka ovat mukana keräystyössä. Lahjoituksista puolet jää siis vammaisille ja pitkäaikaissairaille siihen kuntaan, jossa ne on annettu. Muu osa lahjoituksista ohjautuu keskusjärjestöjen kautta valtakunnalliseen vammais- ja kansanterveystyöhön.

Pieni ele ry esittää toiveina, että kerääjille järjestyisi keräyspiste ennako- ja varsinaisista äänestyspaikoista, joka olisi mahdollisimman näkyvä ja lämmin paikka äänestäjien kulkureitin varrelta. Lisäksi jos tilat sallivat, toiveena on, että keräyslippaat voitaisiin säilyttää Pieni ele ry:n vastuulla yön yli ennakoäänestyspaikoissa lukitussa tilassa.

Tiedotteen mukaan Pieni ele ry ohjeistaa kerääjiä suorittamaan keräyksen varsinaista vaalitoimitusta häiritsemättä ja käyttäytymään asiaankuuluvalla arvokkuudella.

Vaalikeräysperinteet ovat vahvat ja keräykseen tottuneet äänestäjät mieltävät sen osaksi äänestystapahtumaa.

Tiedotteen mukaan äänestyspaikoille ei ole aina saatu lipasvahtia ja silloin keräysvastaava on yleensä sopinut vaalivirkailijoiden kanssa keräyslippaan jättämisestä vaalipaikalle ilman lipasvahtia. Lipas on silloinkin Pieni ele ry:n vastuulla.

Oikeusministeriön vaaliohjeiden mukaan keräystä toimittavalle lipasvartijalle ja lippaalle tulisi mahdollisuuksien mukaan järjestää ennakoäänestys- tai vaalipäivän äänestyspaikassa sopiva tila.

Tämän tilan tulee olla riittävän etäällä varsinaisesta äänestystilasta, esimerkiksi toisessa huoneessa, jotta keräys ei häiritse äänestystä eikä äänestäjiä. Mikäli äänestyspaikan olosuhteet ovat sellaiset, että keräystoimintaa ei voida järjestää lupaehtojen mukaisesti tai mikäli keräys ei suju sanottujen ehtojen mukaisesti, keräystä ei voida lainkaan toimittaa. Vaalitoimisijan tai vaalilautakunnan on kussakin yksittäistapauksessa ratkaistava asia.

Oheismateriaalina Pieni ele ry:n tiedote 8.11.2023.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta suhtautuu keräykseen myönteisesti.

Lipasvartijoille pyritään järjestämään mahdollisuuksien mukaan sopivat tilat. Keräyslippaat säilytetään aikaisempien vuosien tapaan lukitussa tilassa.

Mahdolliset vaalikeräykseen liittyvät järjestelyt on hoidettava siten, etteivät vaaliviranomaiset osallistu rahankeräykseen liittyviin tehtäviin millään tavalla sekä siten, ettei keräystoiminta häiritse vaalitoimintaa.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.